

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету педагогіки та
психології

(назва факультету)

Олефіренко Т.О.

(підпис)

« ____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної/вибіркової навчальної дисципліни

_____ **«Дитяча література»** _____
(назва дисципліни)

освітнього ступеня _____
(бакалавр/магістр)

галузі знань _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальностей дошкільна освіта, сімейне виховання
(код і назва спеціальності)

Шифр за навчальним планом _____

Київ 2020

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми _____,
затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П.Драгоманова
« ____ » _____ 20__ року, протокол № ____ .

Розробник програми: кандидат філологічних наук, доцент Воловенко І.В.
Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти
та дитячої творчості

« ____ » _____ 20__ року, протокол № ____

Завідувач кафедри

(підпис)

Цвєткова А.Г.

(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни _____

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва)	Кількість кредитів - 2		Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності 1) За джерелом інформації: Словесні: виклад матеріалу на лекційному занятті, пояснення, розповідь, обговорення. Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів. - система Moodle - інтернет- конференція Cool Meet.
Спеціальність (код, назва)	Загальна кількість годин		
	Денна	Заочна	
Освітній рівень (бакалавр/магістр)	Лекції:		
		6	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Нормативна/вибіркова		6	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом I			Форми поточного контролю – доповіді, реферати
	Індивідуальна робота:		
Семестр IV-V			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота	--	--	Форма підсумкового контролю – екзамен (5 год.)
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська			

Предмет навчальної дисципліни - специфіка дитячої літератури, її функції та місце курсу в професійній підготовці вихователя.

Мета подати студентам наукові основи вивчення дисципліни, ознайомити з ідейно-естетичним багатством художніх творів для дітей дошкільного віку.

Завдання дисципліни:

- сприяти засвоєнню основних етапів розвитку дитячої літератури та найважливіших фактів літературного процесу, змісту, структури, художніх особливостей творів для дітей дошкільного віку;

1.	Модуль I . Історія розвитку дитячої літератури.	4	2	2							
1.1	Тема 1. Дитяча література як предмет вивчення.	1	0,5	0,5							
1.2	Тема 2. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей. Нова література для дітей XIX.	1	0,5	0,5							
1.3	Тема 3. Українська дитяча література першої половини XX ст.	2	1	1							
2.	Модуль II . Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду.	6	3	3							
2.1	Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини XX ст. – XXI ст.	2	1	1							
2.2	Тема 2. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.	2	1	1							
2.3	Тема 3. Сучасна дитяча періодика. Дитячі журнали XX-XXI століття	2	1	1							
3	Модуль III. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст.	2	1	1							
3.1	Тема 1. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.	1	0,5	0,5							
3.2	Тема 2. Пригодницька література для дітей.	1	0,5	0,5							
Разом:		12	6	6							

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	у т.ч.л.
	Модуль I . Історія розвитку дитячої літератури.	4	2
	<p>Тема 1. Дитяча література як предмет вивчення. Роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини.</p> <p>Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Література Стародавнього Сходу: легенди та перекази. Міфи Давньої Греції: Прометей, Геракл, Аргонавти, Декар та Ікар, Едіп.</p> <p>Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Народні пісні для дітей: колискові, пестушки, утішки, ігрові пісні, небилиці, пісні календарно-обрядового циклу.</p> <p>Народні казки. Казки народів світу. Зародження жанру байки.</p>	1	0,5

	<p>Тема 2. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей. Нова література для дітей XIX.</p> <p>Давня українська література у колі дитячого читання. Перші спроби створення спеціальних книг для дітей. Стан освіти Київської Русі. Роль князя Володимира у створенні світських шкіл. Виникнення та діяльність братств у другій половині XVI ст. Книгодрукування в Україні. Фольклорна основа “Повісті минулих літ” – найдавнішого твору літописання, легендарні уривки якого духовно збагачують дітей. “Повчання Володимира Мономаха дітям” як цікава літературна пам’ятка Київської Русі”. “Слово о полку Ігоревім” – найвидатніша пам’ятка писемної літератури доби Середньовіччя. “Слово...” як засіб виховання у дітей патріотичних, моральних та естетичних почуттів. Пейзажна лірика Г.С. Сковороди («Пісня 13»: «Ой поля, поля зелені», «Пісня 18»: «Ой ти, пташко жовтобока»).</p> <p>Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Творчість Тараса Шевченка, Сидора Воробкевича, Степана Руданського, Володимира Самійленка, Лесі Українки, Олександра Олеса для дітей. Основні поняття теми: пейзажні твори, засоби народної поезики, співомовки, логічний наголос, мелодика і тембр мови, темп мови. Рекомендовані джерела Основна (базова) : 2, 4 Додаткова: 1, 4, 5, 8, 9, 10 Тема 4. Жанр байки в українській дитячій літературі. Леонід Глібов – талановитий дитячий письменник-педагог. Внесок байкаря у розвиток літератури для дітей. Огляд творчості перших поетів – байкарів П.Гулака-Артемовського, Є.Гребінки, Л.Боровиковського. Леонід Глібов та дитяча література. Різноманітність жанрів у творчості поета - байкаря. Байки «Вовк і Кіт», «Зозуля і Півень», «Щука», «Коникстрибунець», «Чиж та Голуб». Конкретність та виразність образів. Щирість і безпосередність, простота викладу. Народність, реалізм байок. (Вивчити напам’ять одну із запропонованих). Вірші «Веснянка», «Зимня пісенька», віршова казочка «Квіткове весілля». Особливості поетичної мови (Письмовий аналіз). Загадки і відгадки Л.Глібова. Вагомий внесок л. Глібова у створення оригінальної форми літературної загадки. Фольклорна основа загадок.</p> <p>Прозові жанри дитячої літератури XIX ст. Автобіографічні оповідання Івана Франка. Образ юного героя, проблематика («У кузні», «Малий Мирон», «Мій злочин», «Грицева шкільна наука», «Красне писання», «Олівець», «Отець-гуморист»). Внесок Михайла Коцюбинського в дитячу літературу. Відтворення внутрішнього світу дитини у оповіданнях «Харитя», «Маленький грішник», «Ялинка». Стражденна доля дитини сироти в оповіданнях Бориса Грінченка «Украла», «Олесья», «Кавуни», «Дзвоник», «Ксенія». Цикл оповідань про життя видатних людей Олени Пчілки. Своєрідне змалювання героїв оповідань «Сосонка», «Хлопчик і ведмідь».</p> <p>Літературна казка. Збірка І. Я. Франка «Коли ще звірі говорили» (Казки «Фарбований лис», «Лисичка і Журавель», «Осел і Лев», «Вовк вїтом», «Три міхи хитрощів», «Мурко і Бурко») . Творче використання письменником сюжетів народних казок. Казка «Ріпка». Поглиблення соціально-морального мотиву у казках Лесі</p>	1	0,5
--	--	---	-----

	Українки «Лелія», «Метелик», «Казка про Оха-чудотворця». Цікавий сюжет, гумористичні характеристики птахів у казці «Біда навчить». Марко Вовчок як основоположник прози для дітей. Казки «Ведмідь», «Дев'ять братів і десята сестриця Галя», «Кармелюк». Образ народного героя.		
	<p>Тема 3. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури початку ХХ ст. Історичні умови розвитку дитячої літератури 20 ст. Особливості першого етапу розвитку української літератури для дітей (1917-1934). Наявність підетапів відповідно до змін у суспільному й духовному житті країни. Роль книжок для дітей і дорослих у створенні морального клімату у нашій державі, у формуванні моральних, естетичних та етичних норм поведінки підростаючого покоління. Українська літературна казка першої половини ХХ ст. Літературні казки Олександра Олеся, Наталії Забіли, Оксани Іваненко, Миколи Трублаїні, Василя Сухомлинського. Тематика, особливості побудови. Анімалістичні твори Остапа Вишні, Майкла Йогансена, Олександра Копиленка. Жанр шкільної повісті. Пригодницький жанр: Микола Трублаїні «Північні оповідання». Тема школи й навчання у творчості Олександра Копиленка, Олеся Донченка. Твори дитячої літератури про війну. Дитячий патріотизм у роки війни у творах Юрія Збанацького, Віктора Близнеця, Євгена Гуцала, Оксани Іваненко. Ліричні твори Павла Тичини «А я у гай ходила», «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять» - самоцвіти поезії для наймолодших. Максим Рильський про майстерність і красу творів для дітей («Краса», «Крила нашої пісні», «Батьки і діти»), аналіз літературно – критичних праць. Пейзаж як засіб вираження стану душі ліричного героя у поезіях «Білі мухи», «Травнева пісня», «Веснянка», «Річка» та ін. Художньо-естетичний аналіз творів для дітей Володимира Сосюри «Моя онученька», «Для тебе зорі сяють», «Весняний цвіт». Фольклор – невичерпне джерело творчості Андрія Малишка. Ліричне змалювання природи, метафоричність образів у поезіях «Соловейку – солов'ю», «Хвалилася птиця», «Дощ», «Бабуня трава», «Кізка», «Перепілка», «Сніг».</p>	2	1
	Модуль II . Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду.	6	3
	<p>Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини ХХ ст. – ХХІ ст. Середина ХХ століття - ідеологізація літератури для дітей, установка на викорінення національної свідомості, фізичне винищення національної, культурної еліти України; кінець ХХ століття - економічний занепад видавничої діяльності, ХХІ століття – час відродження. Огляд творчості Дмитра Білоуса для дітей. Збірки творів «Диво калинове», «Чари барвінкові» . Вірші Дмитра Павличка для дітей («Де найкраще місце на землі?», «Обруч», «Смерічка», «Птиця»). Фольклорні традиції казок «Золоторогий олень», «Пригоди kota Мартина». Казки Василя Симоненка для дітей «Цар Плаксій і Лоскотон», «Подорож у країну Навпаки». Ліни Костенко «Бузиновий цар». Аналіз збірки. Творчість Всеволода Нестайка, Михайла Стельмаха, Ярослава Стельмаха, Анатолія Костецького,</p>	2	1

	Катерини Перелісної для наймолодших.		
	Тема 2. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки. Сучасна дитяча література. Загальний огляд. Творчість Ганни Чубач («Побреженьки для маленьких», «Граймося»), Дмитра Чередниченко («Дерева самі», «Білявий котик», «Як ти з матір'ю говориш»), Анатолія Качана («Журавель щипав щавель», «Чари ворожбита»), Михайла Слабошпицького (зб. «Чи далеко до Африки») для дітей дошкільного віку.	2	1
	Тема 3. Сучасна дитяча періодика. Дитячі журнали ХХ-ХХІ століття: «Червоні квіти», «Барвінок», «Малятко», «Дзвіночок», «Пізнайко», «Буслик» ін.. Загальний огляд. Основні поняття теми: жанр, репертуар.	2	1
	Модуль III. Зарубіжна дитяча література ХІХ - ХХ ст.	2	1
	Тема 1. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Літературна казка: Фелікс Зальтен «Бембі. Лісова казка», Льюїс Керролл «Аліса в країні чудес», Редьярд Кіплінг «Ріккі-Тіккі-Таві», Алан Мілн «Вінні Пух та всі-всі-всі», Карло Коллоді «Пригоди Піноккіо», Джанні Родарі «Пригоди Цибуліно», Вільгельм Грімм і Якоб Грімм «Веретина, човник і голка», Шарль Перро «Казки матінки моєї гуски...».	1	0,5
	Тема 2. Пригодницька література для дітей. Астрід Лінгрен «Карлсон і малюк», «Еміль з Льонібергу», «Пеппі Довгапанчоха», , Оскар Уайльд «Кентервільское приведение».	1	0,5
	Разом	12	6

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Семінарське заняття 1.

1. Предмет „Дитяча література” його завдання, зміст і специфіка.
2. Багатство тематики дитячої літератури, своєрідність дитячої літератури для дітей дошкільного віку.
3. Місце і роль дитячої літератури в системі підготовки педагога-дошкільника.
4. Популярні жанри і види дитячої літератури. Роль і місце дитячої літератури в системі національного виховання дітей, у здійсненні їх всебічного розвитку.
5. Поліграфічне і художнє оформлення дитячих книг.

Семінарське заняття 2.

1. Український дитячий фольклор. Малі фольклорні жанри. Народні пісеньки. Народні казки для дітей. Види казок. К.Д. Ушинський, І.Я. Франко про зміст і значення казок для дітей.
2. Становлення української дитячої літератури. Осмислення проблеми дитинства у творах Є. Гребінки, П. Гусака-Артемівського, Л. Боровиковського, І. Котляревського. Т.Г. Шевченко – основоположник нової української літератури для дітей.
3. Поетичні жанри української дитячої літератури ХІХ – поч. ХХ ст. Розвиток теми природи і дитинства у поезії Олени Пчілки. Фольклорні записи Пчілки. Поетичні картини природи у творах П. Грабовського. Своєрідність поезії Я. Щогомова для дітей. Оспівування природи рідного краю. Жанрова різноманітність, художньо-поетичні традиції, художня майстерність, музичність творів Лесі Українки для дітей. Значення творчості О. Олеса для патріотичного, морального та естетичного виховання дітей дошкільного віку.

4. Жанр байки в українській дитячій літературі. Національний колорит української байки, її роль у вихованні дітей (Г. Сковорода, Є. Гребінка та ін.). Літературна спадщина Л.І. Глібова.
5. Прозові жанри української дитячої літератури XIX – поч.. XX ст. Вірші й байки Б. Грінченка у дитячому читанні. Відображення проблем освіти і виховання в творах І.Я. Франка, їх зв'язок з його педагогічними поглядами. Гуманістичне спрямування творів М.М. Коцюбинського. Зображення картин природи, праці й побуту українського народу. Науково-художні розповіді.
6. Шляхи розвитку української літературної казки. Дослідження І.Я. Франка в галузі української усної народної поезії. Морально-етичний характер казки М.М. Коцюбинського. Прозові казки Лесі Українки для дітей. Фольклорні традиції у казках О. Олеса для дітей. Зв'язок казок Н. Забіли з усною народною творчістю. Своєрідність казок В. Бичка. Поетичні казки П. Воронька. Науково-художній характер казок про природу О. Іваненко. Суспільно-етичні та естетичні ідеали у казках В. Сухомлинського.
7. Поетичні жанри української дитячої літератури XX століття. Роль П. Тичини у розвитку освіти і дитячої літератури в Україні. Поезії М. Рильського про дитинство й природу. Численні переклади Рильського у дитячому читанні. Внесок Н. Забіли у становлення і розвиток української дитячої літератури для дітей дошкільного віку. Поетична творчість В. Бичка для дошкільників. Гуманізм і висока поетичність поезій П. Воронька для дітей. Чарівний світ дитинства у творах М. Познанської. Зв'язок творчості Мафійки Підгірянки з усною народною поезією. Ліризм і гумор віршів Г. Бойка для малят.
8. Прозові жанри української дитячої літератури XX століття. Роль О. Копиленка у створенні літератури для дітей анімалістичного та природничого характеру. Особливості зображення теми праці у оповіданнях О. Донченка. Тематика та пригодницький характер сюжетів повістей та оповідань М. Трублаїні.
Тема дитинства в оповіданнях О. Іваненко. Жанрова й тематична різноманітність творчості письменниці для дітей. Казки В. Нестайка для дошкільників. Літературний додаток О. Гончара.
9. Маловідомі твори української дитячої літератури (XIX – XX ст.).
10. Тематика та жанрові особливості творів для дітей митців української діаспори Катерини перелісної (США), Івана Багряного (Німеччина), галини Чорнобицької (Австралія), Ніни Мудрик-Мриц (Канада) та ін.
Новітня українська дитяча література. Літературна творчість для дітей Л. Костенко, Т. Коломієць, М. Сингаївський та ін.

Семінарське заняття 3.

1. Місце та роль фольклору у вихованні дітей. Спільні риси та національні особливості дитячого фольклору народів різних країн. Своєрідність жанрів, сюжетів, образів, мовно-художніх засобів. Порівняльний огляд фольклорних творів для дітей різних народів світу.
2. Світова література XVII ст. у колі дитячого читання. Перші спроби створення спеціальних книг для дітей. Ш. Перро та виникнення і розвиток літературної казки.
3. Світова література романтизму XIX ст. Діяльність братів Грімм у галузі збирання, вивчення і літературної обробки німецьких народних казок. Гуманістична спрямованість казок В. Гауса. Розквіт жанру літературної казки у творчості Г.-Х. Андерсена. Образи позитивних героїв. Сатиричні казки Андерсена.
4. Література для дітей Англії, Скандинавських країн, США, Франції кінця XIX – початок XX століття. Гуманістична спрямованість казок Х. Лофтінча. Пригоди доктора Дулітла, „Історія кролика пітера”, „Ухті-Пухті”, Б. Поттер; А. Мілн „Вінні-Пух”. С. Логерльоф „Чудесна подорож Нільса”.
5. Вірші й казки Італії поета Джанні Родарі.
6. Літературна творчість А. Ліндгрена як зразок веселого оптимізму, гумору, здорової романтики. Літературна казка Дж. Ч. Харрися для дітей. Тема дитинства у повісті Дж. М.

Баррі „Пітер Пен”. Проблема гуманізму у творі О. Волкова „Чарівник смарагдового міста”. Глибока професійна спрямованість повісті Памели Треверс „Мері Попінс”.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Підготувати доповідь на тему:

1. Своєрідність дитячої літератури для дошкільників. Поліграфічне оформлення. Художнє оформлення. Книжка для наймолодших.
2. Український дитячий фольклор. Малі фольклорні жанри дитячої пісенки. Народні казки для дітей.
3. Жанр байки в українській дитячій літературі.
4. Українська літературна казка І.Франка, М. Коцюбинського, Л. Українки, О.Олеся, Н.Забіли, В.Бичка, П.Воронька, О.Іваненко, В.Сухомлинського.
5. Дитяча література митців української діаспори США, Німеччини, Австралії, Канади та ін. країн.
6. Новітня українська дитяча література.
7. Порівняльний огляд творів різних фольклорних жанрів народів світу.
8. Педагогічна цінність літературної спадщини К.Ушинського для дітей.
9. Творчість Л. Толстого для дітей.
10. Російська літературна казка для дітей дошкільного віку.
11. Світова дитяча література ХХ ст.. Ю. Тувім, Дж. Родарі, А. Аінгрєн, М.Носов, Дж. Харрнс, Дж. Баррі, О. Волков.
12. Профорієнтаційна спрямованість повісті П. Треверс „Мері Попінс”.

V. Контроль якості знань студентів

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою комп'ютерних телекомунікацій, має наступні форми поточного контролю:

Система Moodle - це платформа, на якій розміщені навчальні матеріали, реалізовується спілкування “студент-студент”, “студент-викладач”, контролюються знання студентів, але й здійснювати управління освітнім процесом.

Cool Meet – проведення дистанційних конференцій, лекційних, семінарських та лабораторних занять, інших форм навчальних занять, проведених за допомогою засобів телекомунікацій і інших можливостей "Всесвітньої павутини".

Усне опитування

Усне опитування – найбільш поширений метод контролю знань студентів. При усному контролі встановлюється безпосередній контакт між викладачем та студентом, в процесі якого викладач отримує широкі можливості для вивчення індивідуальних особливостей засвоєння студентами матеріалу.

Розрізняють фронтальне, індивідуальне та комбіноване опитування.

Фронтальне опитування проводиться у формі бесіди викладача з групою. Воно органічно поєднується з повторенням пройденого, є засобом для закріплення знань та умінь.

Індивідуальне опитування припускає змістовні, зв'язні відповіді студентів на питання, яке відноситься до матеріалу, що вивчається, тому служить навчальним засобом розвитку мови, пам'яті, мислення студентів.

Письмове опитування

Письмова перевірка наряду з усною є важливим методом контролю знань, умінь та навичок студентів. Використовується у всіх видах контролю і здійснюється як в аудиторній, так і позааудиторній роботі (виконання домашніх завдань). Поряд з аудиторними письмовими роботами використовують і домашні контрольні роботи, над якими студенти працюють декілька днів (10-15), оскільки за змістом вони охоплюють

значний розділ навчальної програми. Виконання їх вимагає належної самостійної роботи з книгою та іншими матеріалами.

Практична перевірка

Практична перевірка посідає особливе місце в системі контролю.

Практична перевірка дає змогу виявити, як студенти вміють застосовувати отримані знання на практиці, наскільки вони оволоділи необхідними вміннями, головними компонентами діяльності. В процесі виконання професійних завдань студент обґрунтовує прийняті рішення, що дає можливість встановити рівень засвоєння теоретичних положень, тобто одночасно з перевіркою умінь здійснюється перевірка знань.

Широке застосування для контролю знаходять професійні задачі, ділові ігри. Вони дають змогу більш об'єктивно визначати рівень готовності студента до практичної діяльності, сформованість таких важливих інтелектуальних умінь, як аналіз і синтез, узагальнення, порівняння, використання знань у нестандартних умовах.

Стандартизований контроль

У стандартизованому контролі знайшла широке застосування тестова методика з альтернативним вибором відповідей.

Результати стандартизованого контролю використовуються для висновків відносно роботи навчальної групи і кожного студента окремо.

У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів дистанційного навчання застосовуються такі методи:

➤ *Методи навчання за допомогою взаємодії слухача з освітніми ресурсами при мінімальній участі викладача і студентів (самонавчання).* Для розвитку цих методів характерний мультимедійний підхід, коли за допомогою різноманітних засобів створюються освітні ресурси: друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж.

➤ *Методи індивідуалізованого викладання і навчання, для яких характерні взаємини одного студента з одним викладачем чи одного студента з іншим студентом (навчання "одиндо одного").* Ці методи реалізуються в дистанційній освіті в основному за допомогою таких технологій, як телефон, звичайна та електронна пошти; методи, в основі яких лежить надання студентам навчального матеріалу викладачем чи експертом, при якому студенти не відіграють активної ролі у комунікації (навчання "один до багатьох").

➤ *Методи, для яких характерна активна взаємодія між всіма учасниками освітнього процесу (навчання "багато до багатьох").*

У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, колоквиуми.

➤ *Методи письмового контролю:* тести.

➤ *Методи самоконтролю:* вміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової

	літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання результатів ПОТОЧНИХ (СЕМЕСТРОВИХ) видів навчальної діяльності: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для оцінювання результатів поточних (семестрових) видів навчальної діяльності
54-60	A	відмінно
48-53	B	добре
42-47	C	
39-41	D	
36-38	E	задовільно
21-35	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання окремих видів навчальної діяльності
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання результатів ЕКЗАМЕНУ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
36-40	A	відмінно
32-35	B	добре
28-31	C	
26-27	D	
24-25	E	задовільно
14-23	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-13	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання для підсумкового контролю.

- З'ясуйте значення понять «дитяча література» та «дитяче читання». Визначте вплив дитячої літератури на підростаюче покоління, наведіть приклади з творів.
- Дайте загальну характеристику дитячої літератури та з'ясуйте її значення у формуванні пізнавальних інтересів дитини.
- Складіть таблицю «Основні жанри дитячого фольклору та їх ознаки».
- Визначте роль жанру фантастичної народної казки у формуванні уявлення дитини про добро і зло. Проаналізуйте казки «Телесик», «Котигорошко», «Кирило Кожум'яка».
- Розкрийте значення поезій Л. Глібова «Веснянка», «Зимня пісенька» у формуванні естетичних почуттів юних читачів.
- З'ясуйте значення малих фольклорних жанрів у вихованні читацьких інтересів молодшого покоління. Наведіть приклади творів дитячої літератури, де найбільше використовуються малі фольклорні жанри.
- Здійсніть порівняльний аналіз байок Г. Сковороди з байками Л. Глібова. Розкрийте значення сили (моралі) в байках Г. Сковороди.
- Схарактеризуйте ознаки, властиві народним казкам про тварин. Прокоментуйте статтю І.Франка «Байка про байку».
- Проаналізуйте тематику та проблематику народних переказів та легенд. Розкрийте їх вплив на формування когнітивних здібностей дітей.
- Визначте вплив на моральний розвиток дитини оповідань і казок Г. Тютюнника про природу («Ласочка», «Лісова сторожка», «Степова казка», «Однокрил»).
- Складіть таблицю «Основні жанри ігрового фольклору та їх характеристика». Проаналізуйте одну з народних дитячих ігор.
- Охарактеризуйте роль байкарської спадщини Олени Пчілки у вихованні читацьких інтересів дітей.
- Проаналізуйте дидактичне спрямування оповідань В. Сухомлинського для дітей «Соромно перед соловейком», «Який слід повинна залишити людина на землі?», «Образливе слово», «Комірчина для дідуся».
- Визначте дидактичні настанови «Повчання Володимира Мономаха дітям». Поясніть, чому настанови «Повчання» актуальні в наш час.
- Розкрийте значення поезії для наймолодших А. Малишка у формуванні світогляду дитини («Хвалилася птиця», «Дош», «Сніг», «Перепілка»).
- Проаналізуйте твори О. Олеся для дітей (казка «Водяничок», поезії про природу («Ялинка», «Снігурі», «Капустонька» ін.) та з'ясуйте їх виховне значення.
- Охарактеризуйте розвиток української дитячої літератури на сучасному етапі. Визначте її вплив на розвиток уяви, фантазії та мислення дітей.
- Проаналізуйте казки Лесі Українки для наймолодших («Метелик», «Біда навчить»). З'ясуйте виховне значення аналізованих казок. Назвіть твори поетеси, які б ви порадили прочитати дітям молодшого шкільного віку.

19. З'ясуйте значення рідної мови у формуванні юної особистості за творами Д. Білоуса («Диво калинове», «Чари барвінкові»).
20. З'ясуйте роль фольклору в створенні збірки І. Франка «Коли ще звірі говорили», її вплив на моральний розвиток дитини. Проаналізуйте кілька казок збірки.
21. Розкрийте пізнавальне значення казок та оповідань М.Трублаїні для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку («Про дівчинку Наталочку та сріблясту рибку», «Пустуни на пароплаві», «Мандри Закомарика»).
22. Проаналізуйте твори М. Коцюбинського для наймолодших, специфіку їх побудови та виховне значення для дітей.
23. З'ясуйте значення поезії В. Сосюри у формуванні естетичних смаків дитини, а також активної життєвої позиції (збірка «Моя онученька»).
24. Охарактеризуйте анімалістичні твори українських письменників ХХ ст., з'ясуйте їх виховний вплив на дітей (О. Копиленко, М. Йогансен).
25. Проаналізуйте твори Ганни Чубач для наймолодших.
26. Розкрийте значення казок Б. Грінченка у формуванні світогляду дитини («Два морози», «Могутній комар», «Риб'ячі танці»).
27. Охарактеризуйте патріотичні мотиви оповідання Б. Грінченка «Олеся». Поміркуйте, як би ви розповіли дітям дошкільного віку про героїчний вчинок Олесі.
28. Розкрийте образ юного героя в оповіданнях М. Коцюбинського «Харитя», «Маленький грішник», «Ялинка».
29. Проаналізуйте головні мотиви соціально-побутових народних казок, значення їх у формуванні світогляду дитини, розвитку уяви, фантазії та мислення.
30. Відтворіть картини знедоленого дитинства в поезіях Т. Шевченка, визначте їх вплив на формування високоморальної особистості.
31. Проаналізуйте твори О.Копиленка із збірки «Як вони оживають». Розкрийте образ оповідача.
32. З'ясуйте значення поезій М.Рильського у формуванні естетичних смаків дитини («Річка», «Щодня в подвір'я наше заліта...», «Як не любити», «Білі мухи», «Віє вітер з-під воріт»). Назвіть фольклорні образи, до яких звертається поет у аналізованих творах.
33. Визначте виховний вплив та пізнавальне значення творів В.Сухомлинського для дітей дошкільного віку («Дідова колиска», «Комірчина для дідуся», «Образливе слово» ін.).
34. Розкрийте значення ліричних поезій Д.Павличка у формуванні активної життєвої позиції підростаючого покоління («Де найкраще місце на землі?», «Україна», «Наш прапор», «Мати»).
35. Розкрийте виховну суть казок Марка Вовчка для дітей «Ведмідь», «Дев'ять братів і десята сестриця Галя», «Кармелюк».
36. Порівняйте фольклорний образ кота-муркота з літературним, змальованим у казці Д.Павличка «Кіт Мартин». Проаналізуйте зазначену казку .
37. Визначте роль дитячого фольклору у формуванні юної особистості. Наведіть приклади основних фольклорних жанрів, покажіть їх значення у формуванні читацьких інтересів дитини.
38. Дайте відповідь на запитання, яку роль у житті дитини відіграють колискові пісні. Проаналізуйте одну з колискових.
39. Проаналізуйте один із сучасних журналів для дітей дошкільного віку. З'ясуйте особливості оформлення, тематику творів.
40. Проаналізуйте твори Олександра Олеся для наймолодших («Метелики», «Трусинятко», «Капустонька», «Снігурі», «Ялинка»). Назвіть фольклорні образи, змальовані О.Олесем в аналізованих поезіях.
41. Дайте загальну характеристику процесу розвитку новітньої дитячої літератури ХХ століття.

42. Розкрийте значення ліричних поезій Д.Чередниченка у формуванні активної життєвої позиції підростаючого покоління («Єдина Україна», «Допоки не пізно», «Як ти з матір'ю говориш?», «Дерева самі»).
43. Проаналізуйте казку Олександра Олеся «Водяничок». Назвіть фольклорні образи, відтворені в казці, з'ясуйте символічне значення твору.
44. Дайте огляд сучасних періодичних видань для наймолодших.
45. Проаналізуйте твори Шарля Перро.
46. Дайте загальну характеристику творчості Братів Грімм.
47. Дайте загальну характеристику творчості Гауф В.
49. Проаналізуйте казки Андерсен Г.-Х.
50. Розкрийте виховну суть казки Керолл Л. „Аліса в країні чудес”.
51. Кіплінг Р. Казки, повість „Мауглі”.
52. Лофтітч Х. „Пригоди доктора Дулітла”.
53. Англійська дитяча література. Мілн А. „Вінні Пух”.
54. Проаналізуйте „Казки дядечка Римуса” Чарріс Дж.
55. Лагерльоф С. „Чудесна подорож Нільса”.
56. Родарі Дж. „Зростаєте діти!”, „Пригоди Чиполіно”.
57. Ліндгрєн А. „Пригоди пепсі Довга панчоха”, „Карлсон”.
58. Баррі Дж. М. „Пітер Пен”.

VI. Навчально-методична карта дисципліни

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основна

1. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література: навч. пос. – К.: Вища школа. 1988.
2. Детская література. Учеб. Пособие // Под. Ред. Е. Зубаревой: М.: Просвещение, 1989. – 399с.
3. Будур Н. Зарубежная детская література. – М.: „Академия”, 2000. – 304 с.
4. Українська дитяча література. Хрестоматія – К.: Вища школа, 2002. – 519с.
5. Хрестоматія по детской литературе. Сост. А. Табенкина./ Под. Ред. Е. Зубаревой, М. Просвещение, 1988. – 463 с.
6. Детская література австрии, Германии, Швейцарии. – М. Владос, - 1997. – 384 (336 с. – ч. 2).
7. Детская література скандинавських стран: Хрестоматія. Час. 1, 2. Сост. Є. Иванова. – М. Владос, 1997. – 336 с. (264 с. – Ч 2.).
8. Зарубіжна літературна казка: Навч. посібник – хрестоматія / Давидюк Л.В. Задорожня О.Ф. – К.: Ленвіт, 2003. – 592 с.
9. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори українських письменників II пол. XIX – I пол. XX ст.. Навчальний посібник / упор. Н.І. Богданець. Білоскаленко. – К.: Видавничий ДІМ „Слово”, 2006. – 256 с.

Додаткова

1. Література. Діти.Час: Збірник літературно-критичних статей про дит. Літературу. К.: Веселка, 1976 – 1989. – Випуски 1 – 14.
2. Неврмит М. Олександр Олесь: Життя і творчість. – К.: Дніпро, 1994.
3. Погрібний А., Борис Грінченко: Нарис життя і творчості. – К.: Дніпро, 1988.
4. Погрібний а., Яків щоголів: Нарис життя і творчості, - К.: Дніпро, 1986.
5. Про Олександра Копиленка: Спогади. – К.: Рад. Письменник, 1971.
6. Слово про Оксану Іваненко. Статті, етюди, есе. – К.: Веселка, 1986.
7. Сточноут О.С. Юрій Збанацький: Літературний портрет. – К.: Дніпро, 1968.

8. Тартаковський В. Повесть об учителе Сухомлинском. – М.: Молодая Гвардія, 1972.
9. Тнльнюк С.В. Павло Тичина. – К.: Молодь, 1989.
10. Томенко М.Д. Микола Трублаїні: Біографічна повість. – К.: Молодь, 1989.
11. Семенюченко А. Де живуть байдики: Казки. – К: ПВП „Задруга”, 2006. – 40 с.
12. Семенюченко А. Зачароване місто: Казки. – К: ПВП „Задруга”, 2004. – 36 с.